

דבר תורה לשבת

מאת הרב גור גלון

פרשת נצבים וראש השנה

להיות חלק מעם ישראל

בפרשת השבוע אנו נקראים כולנו להתייבב,

וכותב השפת אמת:

אתם נצבים היום כולכם כו'. כי הכלל ישראל לעולם עומדין לפני הקב"ה והעבודה רק לכל פרט לבטל עצמו אל הכלל.

בפרשת הקודמת ראינו קללות חמורות למי שלא ישמע לדברי ה', אבל הפרשה פותחת ואומרת: 'אתם נצבים היום כולכם'.

וכותב רש"י:

למה נסמכה פרשת אתם נצבים לקללות לפי ששמעו ישראל מאה קללות חסר שנים חוץ מארבעים ותשע קללות שבתורת

כוהנים, הוריקו פניהם ואמרו מי יוכל לעמוד באלו, התחיל משה לפייסם אתם נצבים היום הרבה הכעסתם למקום ולא עשה

אתכם כלייה והרי אתם קיימים לפניו.

וממשיך רש"י לבאר:

היום - כיום הזה שהוא קיים והוא מאפיל ומאיר כך האיר לכם וכך עתיד להאיר לכם והקללות והיסורין מקיימין אתכם ומציבין

אתכם לפניו...

והשאלה עולה מאליה, האם הקללות הם איומים סתמיים? מה כוונת התורה שהיא אומרת, אתם נצבים היום כולכם?

לשפת אמת יש תשובה מופלאה לכך, כולכם, כלל ישראל תמיד יהיה, הבחירה של האדם, היא האם להיות שייך לכלל או לא,

אבל כלל ישראל הם תמיד קיימים, כי כלל ישראל הם מעל הבחירה, כלל ישראל זו הבטחה ובריאה אלוקית, שעליה יש ברית

נצחית שלא תופר.

התפקיד של האדם לקראת ראש השנה הוא לבטל את עצמו אל הכלל, לא להתעניין בעצמו ובצרכיו, אלא להיות כולו בכל

תפילותיו, רצונותיו ומחשבותיו משתוקק שעם ישראל יצליח, שהאומה הישראלית תתחזק בארצה, בדביקות באלוהיה

ובתורתה, בכלכלתה, בביטחונה ועוד.

כפי שכותב הרב קוק:

להעיר על הנהגה גדולה הדרושה לנו ממש בתחילת השנה. והנה צריך לדעת מה היא עבודת הלילה של ראש השנה, והלוא

המשפט הוא ביום, כדאמרין בירושלמי: כשהקב"ה דן את ישראל אינו דן אותם אלא ביום, בשעה שהם עסוקים במצוות. אלא

נראה שאנחנו מזרזים את עצמינו להקדים ולהתאחד כולנו בלב אחד, כדי שיהיה כל אחד מצורף אל כלל עם ד'. כי כל אחד

כשהוא לעצמו צריך זכויות גדולות, גם יחיד אימתי – דווקא בעשרת ימי תשובה הוא מתקבל בקל, אבל אנו חפצים שנזכה

דבר תורה לשבת

מאת הרב גור גלון

להיכתב תיכף ומיד בכתיבה טובה בספר החיים, על כן צריך לזה זכות הרבים.

על כן הדרך המוצלחת שהורנו חז"ל היא להתאחד עם הכלל, כדי שכשנבוא למחר בעזרת ד' יתברך ונהיה מוכנים ליום הדין הגדול והקדוש, כבר תהיה זכות הרבים מסייעת אותנו. ואף על גב שאין אדם יוצא ידי חובתו בזה שהוא משתתף עם הציבור לבדו, וצריך כל אחד לתקן את עצמו בפני עצמו גם כן, אבל זכות גדולה היא ומועילה מאד להיות אחר כך בא לתיקון שלו הפרטי.

כלומר עבודתנו בליל ר"ה זה להתאחד עם הכלל, לרצות את טובת הכלל, זה לא קל לשים את טובתי האישית ואת הצלחתי הפרטית בצד, אבל זה מה שנדרש.

ממשיך השפת אמת ואומר:

זה היום הוא בכל יום ויום. וגם מאחר שכתוב בתורה 'אתם נצבים'. ו'שפת אמת תכון לעד' כי אם היה הפסק לדבר לא היה נאמר זאת בתורה. ומצד זה יכולין כל הרשעים לחזור בתשובה כי החטא רק במקרה שנפרש מכללות ישראל ולכן יכול לחזור לשורשו כמאמר לירושלמי אבותי אני חוזר.

אחת המילים החוזרות ביותר בספר דברים היא המילה 'היום', רק בפרשיות נצבים-וילך, מוזכרת המילה 'היום', כעשרים פעמים.

לאירועים רבים בתורה יש תאריך מדויק, אך כאן אין תאריך רק את המילה 'היום', מסביר השפת אמת, היום המוזכר כאן הוא הווה ממושך, כל יום ויום, כל יום יכול האדם להצטרף לברית, לשוב אל הכלל.

והדברים כמובן מזכירים את הזוהר הידוע על האשה השונמית:

וְתֹאמַר בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנֹכִי יוֹשֶׁבֶת. מֵאֵי קָאֻמְרַת. אֲלֵא בְּשַׁעֲתָא דְּדִינָא תִּלְיָא בְּעֵלְמָא, לֹא יִתְפָּרֵשׁ בְּרִנָּה בְּלַחֲדוּיָהּ, וְלֹא יִתְרָשִׁים לְעִילָא, וְלֹא יִשְׁתַּמְדְּעוּן בִּיהּ בְּלַחֲדוּיָהּ, דְּהָא בְּזִמְנָא דְּדִינָא תִּלְיָא בְּעֵלְמָא, אִינֹן דְּאִשְׁתַּמְדְּעוּן וְרָשִׁימִין בְּלַחֲדוּיָהּ, אִף עַל גַּב דְּזִנְאִין אִינֹן, אִינֹן אֶתְפָּסִין בְּקִדְמִיתָא. וְעַל דָּא, לֹא לְבַעֵי לִיהּ לְאִינִישׁ, לְאַתְפָּרָשָׁא מִבֵּין עַמָּא לְעַלְמָא, דְּבִכָּל זִמְנָא רַחֲמֵי דְקוּדְשָׁא בְּרִין הוּא עַל עַמָּא בְּלֵהוּ בְּחֵד. וְלֹא לְבַעֵי לִיהּ לְאִינִישׁ לְאַתְפָּרֵשׁ מִן עַמָּא לְעַלְמָא וּבִגְיִי בְּרֵךְ אִמְרָה, בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנֹכִי יוֹשֶׁבֶת, וְלֹא בְּעִינָא לְאַתְפָּרָשָׁא מִפְּנֵיהּ, כִּמְה דְּעִבְדְנָא עַד יוֹמָא דִּין.

תרגום:

וְתֹאמַר בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנֹכִי יוֹשֶׁבֶת. מֵה אִמְרָה? אֲלֵא בְּשַׁעֲתָא נְשִׁהֲדִין תְּלוֹי בְּעוֹלָם, נְשִׁלָּא יִפְרֵד אָדָם לְבִדּוּ, וְלֹא יִהְיֶה רָשׁוּם לְמַעְלָה וְלֹא יִכִּירוּ אוֹתוֹ לְבִדּוּ, נְשִׁהֲרִי בְּזִמְנֵי נְשִׁהֲדִין תְּלוֹי בְּעוֹלָם, אוֹתָם שְׂרָשׁוּמִים וְנוֹדְעִים לְבָדָם - אִף עַל גַּב שְׂהֵם צְדִיקִים, הֵם נִתְפָּסִים בְּרִאשׁוֹנָה. וְעַל כֵּן לֹא צָרִיךְ לְאָדָם לְהִפָּרֵד מִן הָעָם לְעוֹלָם, שֶׁבְּכָל זִמְנֵי הַקְדוּשָׁה בְּרִין הוּא עַל הָעָם כֹּלָם כְּאֶחָד, וְאִין צָרִיךְ הָאָדָם לְפָרֵשׁ מִן הָעָם לְעוֹלָם, וְלִכֵּן אִמְרָה בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנֹכִי יוֹשֶׁבֶת, וְלֹא רוּצָה לְהִפָּרֵד מֵהֶם, כִּמּוֹ שֶׁעֲשִׂיתִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

דבר תורה לשבת

מאת הרב גור גלון

האשה השונמית הבינה היטב שכדי לצאת מן הדין הפרטי והאישי צריך להיכנס לתוך כלל ישראל.

ונסיים בדבריו של מו"ר הגר"א מלמד, מגדולי פוסקי דורנו שכתב:

יכולים היינו מרוב דאגה על עתיד חיינו בשנה הבאה, להקדיש את כל יום הדין לתפילות פרטיות על פרנסה ובריאות וכל שאר

הדברים שאדם טרוד בהשגתם כל השנה. אולם זוהי סגולתם המיוחדת של ישראל, שרצונם העמוק ביותר, שתתגלה מלכותו

יתברך, והעולם כולו יתוקן וייגאל, ואפילו אם לשם כך יצטרכו לסבול ייסורים. בדרך גדולה ונוראה זו בחר עם ישראל, החל

מאבות העולם שקיבלו על עצמם להאמין בה' אל מול כל עובדי האלילים שמסביבם, ועד הגלות הארוכה, שלמרות כל הסבל

שבה, בחר עם ישראל שלא להתבולל בעמים ולהמשיך לשאת את דגל האמונה והתורה, כדי לתקן עולם במלכות שדי-י.

וכשישראל מניחים את צערם ועוסקים בכבודו וגילוי מלכותו, אומר הקב"ה למלאכים: ראו בני חביבי, שמניחים צערם ועוסקים

בכבודי (זוהר ח"ג כב, א). ובכך מסתתמות טענותיו של השטן שרוצה לבטל את ישראל מהעולם, וישראל זוכים לשנה חדשה

שבה יתקדמו עוד צעד לקראת התיקון והגאולה. ככל שנזכר יותר לקבל עלינו בראש השנה את מלכותו, כך נזכה יותר לשנה

טובה ומבורכת.

יהי רצון שנזכה לכוון את כל תפילתנו ורצוננו אל ענייני הכלל ומתוך כך בטוח שיגזרו עלינו גזירות טובות!